

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 Ft — kr.
Felére 5 " — " "
Negyedére 2 " 50 " "
Egy héra 1 " — " "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA**
Főmunkatárs: **IFJ. MÓRICZ PÁL**
Kiadók: **HOFFMANN és TÁRSA.**

Hirdetési díj:

Egy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többzetű hirdetések alkú szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díjmin den külön beiktatásért 30 kr.

Verjétek szét a mamelukokat!

Debreczen, július 5.

Midőn Tisza Kálmán tizenöt esztendő's gyászuralma véget ért: a Bartók Lajos szerkesztette „Bolond Istók“ Petőfi «akasszátok fel a királyokat» című versének formájára irt költeményben ünnepelte ezt az örvendetes eseményt, de egyben konstata, hogy az ellenzék küzdelme Tisza megbuktatása által még csak fél sikert ért el s a további küzdelemre hívó szöveget e refrainnel hegyezte ki:

«Verjétek szét a mamelukokat!»

Ez a vers jut eszembe akkor, mikor a kormányparti sajtónak az «obstrukciónak» nevezett parlamenti küzdelem felett elnyöszörgött obégatásait olvasom.

A mi ellen ugyanis a szabadelvűek nemes kompaniája annyiszor és annyit vétkezett; a parlamentarizmus érdeke, egyszerre csak nagy és aggodó gondoskodás tárgyává lesz a többség előtt.

A mivel nem törődtek, midőn egy igazságtalan és képtelen választási rendszer anachinnismussának átkos sulya alatt egymásután semmisült meg annak minden becsebb eleme; a mit egyenesen megtanítottak a pártmonopolium lelketlen rendszerével és a minek jövője iránt is kétséget és bizalmatlanságot támasztottak a Bánffy nevével nevezett millenaris választásokkal és az

incompatibilitási esetek igazolásával: azt ma léteben megtámadottnak állítják az ellenzék küzdelme miatt és tele kiabálják a világot annak a segítségnek hívásával, mely kimentené őket szorult helyzetük ingoványos süppedékei közül.

Nem volna képzelhető sem nevetesebb és képtelenebb dolog, mint ha ezek a segély-kiáltások visszhangot keltének valahol. Nevetséges és képtelen volna ez még abban az esetben is, ha az ellenzék küzdelmében csakugyan komoly veszedelem fenyegetné a parlamentarizmus érdekeit. Avagy nem volna-e nevetséges és képtelen dolog, ha a tolvajok szava mentené meg a vagyonbiztonságot?

De ki is látna veszedelmet a jogos ellenállás küzdelmében? Kicsoda kárhóznátna a múltot a fekélyes testrészt el-távolítására irányuló operacio okozta fájdalomért? Ki tartaná nélkülözhetőnek a vihar tisztító munkáját a természetben?

Legyen bár obstrukcio az a küzdelem, a melyet az ellenzék most folytat a képviselőházban, abban csak a dolgok belső rendjében rejli erkölcsi hatalom őssereje jelentkezik. Az az őserő a mely jogosultságot ad a forradalmaknak, mert érvényesítendőnek találja azt az igazságot, mely a biblia e szavában nyert kifejezést: Mivel fegyvert rántottál, fegyver által kell meghalnod!

Nos hát a brutalitás nyers erőszaka-

kának fegyverét ez a panaszkodó többség szegezte neki a parlamentarizmus igazságainak. Most hát meg hálnia a fegyver alatt.

«A birnani erdő megindult.» Ezzel a frappánsul találó idézettel fejezte ki a helyzet lényegét nem régen egyik kiváló ellenzéki publicista a »Magyarország« hasábjain. Machbet pedig csak addig volt hatalmas az ő zsarnoki uralmában, a meddig a birnani erdő mozdulatlanul áll.

És mily szánalmas alakka! törpül a hatalmas Bánffy Dezső báró is, a mint az ellenzék ez erőteljes küzdelmével szemben találja magát. A kormányparti lapok obégatása és Kubinyi Géza ur henczegése aligha nyujtnak neki immár támogatást.

A mi még segíthetett volna, elhagyta mind. És a mint a britt harczo-sók a birnani erdő zöld galyainak fedezete alatt nyugodt biztonsággal vehették körül a zsarnok palotáját, akként védik az ellenzék katonáit a obégatás és henczegés ellen házszabályok rendelkezései. Egy-egy galy minden egyes rendelkezés, mely ma talán még csak a hadmozdulatok elfedésére szolgál, de holnap már mint vessző suhog azok kezében, a kik megértették és teljesíteni képesek s készek az új Mene Tekel fényével izzó szöveget: «

«Verjétek szét a mamelukokat!»

A „DEBRECZEN“ TÁRCZAJA.

Kaszárnyájában.

— A »Debreczen« jogositott közleménye. —

Irtá: **Kisteleki Ede.**

Sem kalapom nem volt
Körülbokrétázva,
Se nem kísért engem
Falu muzsikája;
Árván siratatlán
Ugy szakadtam ide . . .
Nem szeret engemet
Nem szeret senki se.

Mindenkivel jött egy
Vigasztaló emlék,
Mikor bucsuszóban
Körülölegették, —
És haza ha gondol,
Gondol — valakire,
Nem szeret engemet,
Nem szeret senki se.

Mikor neha este
Felgyul a mécsvilág,
Szerelmes levelet
Irnak a katonák,

Könyes szememmel
Én a mécsbe nézek,
S elfogja lolkemet
Egy édes igézet.

Könnyes, álmos szemmel
Nézem a mécs fényét,
Mintha tűzpillája
Leány szemé válnék,
S formálódnék köré
Szép leányarcz mása,
Elszunyadok, — s Álmodom
E kép folytatása.

Atyám Uram levele.

— A »Debreczen« eredeti tárczaja. —

Irtá: **Ifj. Móricz Pál.**

Becsületes, határozott vonásaidat, amint itt olvasom, az igaz szeretet, az önzetlen ragaszkodás enyhe derüje mint átmelegíti szívemet én drága mindenem, öreg, öreg apám . . .

A ti egyszerű, széles nyílt pusztaságaitok ahol csak elvételre egy-egy kimagasló domb mint utmutatók a vitézi regék korából, hol templom állott, hova paripájával együtt temették el a kopjas vitézt, mindenütt síkság. Egyenes ez a pusztaság, mint csak a ti szabad

lelketek, határozott, egyenes gondolkozástok, mint amilyen a becsület maga, mint amilyen te is vagy öreg apám . . .

Mennyi természetesség mily igazi tanítások e sorokban, soraidban, hogy büszkeségem újra feléled, midőn ezeket olvasom, hogy hitem, reménykedéseim újból élednek, midőn a tetekben is látom, hogy nem csak egy jóságos öreg apám, hanem egy minde- neknel igazabb öreg barátom is van nekem, ki midőn vigasztal engem: teszi azt nemcsak az apák fölényes, komoly elfogultságával, hanem mint egy jóságos öreg barát, aki ellát a messzeségbe, be az élet pusztaságának a mélyébe, — hol emberi esontvázak jelezik a sárga sívó homokban kidőlt, kifaradt vándort —, aki éveinek gazdag tapasztalatait, a tanulságokat számos keserű csalódásából, szerető szívének gazdag tárházát mind önzetlenül megosztja velünk, ki, ha már minden elhagyott, csüggedésünkben belopta szívünkbe a reményt, mesét mond a szertefoszlott boldogító álmódásaink helyett, hogy talán csalódják aztán bennünk is, hogy talán? — Nem, öreg apám, legigazabb barátom, miattam legalább nem leszen csalódásod, ki benned

BELFÖLD.

* **A pozsonyi sérelem.** A Pol. Ért. a következő hírt közli: Az az affér, mely a pozsonyi Mária Terézia szobor leleplezési ünnepe alkalmával az országgyűlés küldöttseinek fogadtatási módja alapján keletkezett, értesülésünk szerint a legilletékesebb intenciók szerint is, a parlamentaris alkotmányosság követelése értelmében fog elintéztet nyerni. A szabadelvű párt beavatottabb köréből vett értesülés szerint, Bánffy miniszterelnök az említett incidens alkalmából hozza intézett interpellációra a legközelebbi alkalommal feladni is fog és pedig az érintett megnyugtató értelemben, felsőbb helyről nyert felhatalmazás alapján.

Tanuljunk a csehektől. Prágában békes a hangulat és a bécsi németek nem tudnak hova lenni e miatt a nagy lelkesedéstől. Prága bekülni akar, a csehek tárgyalásokba méltóztatnak bocsátkozni, a Wencelek meghallgatják a Michelek panaszait s ha jónak látják majd, talán kegyeskednek némi concessziót is tenni. Bezzeg, szép dolog ez s mi magyarok nem tudunk hová lenni szegényünkben, látván a csehek hogyan pacakaznak Béccsel, azzal a Béccsel, amely nekünk p a r a a n e s o l. Ime, a németek, az osztrák birodalmon belül sem tudnak érvényesülni s a kis Csehország csehjeiben van annyi hazafiság, nemzeti érzés és erő, hogy akarnak is, tudnak is ur lenni a saját pátriájukban. Most, hogy ők felül vannak, politikai okosságból hajlandók megint egyezkedni a csehországi németekkel, de csak azért, hogy újabb erőre kapva, küzdjenek egészen addig, a míg nem teszük Ferencz József fejére a — cseh koronát. Bizony Bánffy ur mehetne Prágába hazafiságot tanulni a pártjával együtt.

Aratók sztrájkja.

Debreczen, július 5.

Az aratás az ország minden vidékén megindult s a termés minőségére és mennyiségére már most nagyon is lehet következtetni.

A gabona az idén sokkal rosszabbul áll, mint tavaly volt, mennyit a learatott kévek tartalmából már is meg lehet itélni. S ehhez az aratók sztrájkja gátolja a munkát, néhol még a termést is megrontja s a megdől és rozsdás gabonának még kevesebb hasznát fogja látni a gazda.

most újból megtaláltam azt az igaz barátot ki elusogott ábrándjaimból nem üz gunyt, ki kába tépelődéseimért nem nevet ki, de ki áldott kezével mindig letöröli a nehéz ve-rejtéket a rajongó fiu kabult homlokáról, mig-nem elröppentek a láz gyótró álmai, mig-nem a megnyugvás, a lemondás jótékony angyala odafonta az arany glóriát a beteg feje, a beteg szive köré . . . Miattam öreg apám, öreg barátom nem lehetnek csalódásaid.

Mert, hogy is írád csak az én szomorú levelemre, melyet letépett, félredobott virágokból, hogy meg is sirattam azokat, semmivé foszlott reménykedéseimből állítottam egész életre tanulságos halotti cédulaként össze? Szomorú halotti levél volt ez, melynek sorait az elkövetkezendők felől sejdítem már helyesen ösztönszerűleg előre megsugalta, szomorú halotti jelentése a szivemből erőszakkal kitépett szerelemnek, mely után csak a tövissek maradtak vissza, hogy még minden nap sokáig feltépjék, véresre szakgassák ezt az élet fűszereitől megdobogtatott szivte, — hát hogy is írád csak akkor legigazabb barátom?

Édes fiam, ha netalán csalódnál, vagy munkakedved csökkenne, gyere haza. Minden-

Tudósítaink jelentéseiből kitetszik, hogy a legtöbb helyen nagyon is követelők lettek a munkások s miután a megszorult gazda, akinek az időjárás káros változásától is van felni való oka, néhol a nagyobb követeléseket is megadja, valószínű, hogy ez idén az arató fogja elvinni a gazda amúgy is c s e k é l y hasznát.

A londoni Times ma érkezett számában érdekes és tárgyilagos cikket közöl bécsi tudósítójától a magyar arató-sztrájkról. Hónapok óta hangoztatta e lap, hogy a magyar kormány a veszedelmet nem látja, vagy nem akarja látni, hetek óta figyelmeztette az államot, hogy a dolgot nagyon is egyoldaluan fogja fel, hosszabb cikkben itélte el a rendőrség beavatkozását s ma mikor minden jóslata igaznak bizonyult, még egyszer józan és figyelemre méltó tanácsokat ad a magyar kormányának. Elmondja a cikk, hogy a magyar kormány még mindig nem sikerült az agrár-sztrájkot lecsillapítani, hogy a tartalék-munkások ügyetlenek, tapasztalatlanok és hogy a rendőrség és katonaság hivatlan beavatkozása a dolgot csak elmergesíti, azután így folytatja:

„Reméljük, hogy a tanulságok, melyet ez események magukban foglalnak, nem vesznek kárba. Az első ezek közül, hogy a dolgozók elejét venni sokkal jobb, mint azt gyógyítani, hogy munkássztrájkoknál az ügyes és paratlan közbe lépés gyorsabb és tartósabb hatást kelt, mint egy csomó rendőr és katonai fölvonulása. Bölcsen tennék a magyarok, ha más államoktól tanulnának. — Még Ausztria is taníthatja őket valamire. Az ő bajai is tanúságot tesznek arról, hogy bizonyos ügyekben az állami beavatkozás több kárt okoz, mint hasznot. — Magyar ipar és kereskedelem sokat köszönhet nek az állam támogatásának, de az illetékes körök már megérthették volna, hogy az állami beavatkozásnak is vannak határai, amelyekben túl minden közbe lépés kizihozhatja működéséből a gépet. —

Még a dolog politikai oldalára figyelmeztet a cikkíró. A nemzetgazdaság mindenestire közvetlenebbül és élénkebben érzi a csapást de a szabadelvű párt presztízse veszélyeztetve van. A kormány meggondolatlan intézkedései által csak alkalmat ad az ellenzéknek, hogy aláaknázza a liberális párt állását és a mint a kormány a magyar paraszttal bánik, úgy fog ez idővel a kormánnyal bánni. Ausztria esete, az osztrák liberális párt tönkretétele, meggyőzhetné a magyar kormányt — fejezi be cikkét az író — hogy manapság ékesszóló

kor tart karokkal vár s fogad öreg apád. Jöjj haza. Pihend ki magadat, megszabadulsz ábrándjaidtól. Csak légy jó, férfi és jókedvű, ugy szerettek. —

Es elolvasom többször e sorokat s mindig több benne a baj, a ragyogás, mintha csak színaranyból volna írva . . . Mese vagy álom, már, mely eleim a képzelet tündér képeit kergeti? . . .

A lovagi kor letűnt alakjai, midőn a fiu becsülete egy volt az apáéval, mint csak két igaz barát s vas volt a keztyű, de ragyogó nemes aczél a kard . . .

Apám, öreg apám, szent lesz nekem a te leveled minden sora, mint ki csak rideg hópúszta-ságon járt, hol csak a kis földi férgek ha egy bugás kőre ha egy-egy esetét szem után kutattak, mint a milyeneket ezek a kis egerek nyomokat ahogy hátrahagytak, a vándor pedig csak megyen reménye vesztetten előre, tudva, hogy már erejével nem sokáig bírja s midőn már azt hiszi, hogy semmi már érdekelk nincs reá: ép most az olvadásos helyen, a tüskék között, meglátja az illatos, a fehérke csenevész kis hóvirágot, mégis, hogy megőrül neki? Majd le is szakítja, örömmel viszi, csókolgatja géberedett kezében s

parlamenti beszédek, telve az elvont liberális eszmék dicsőítésével, nem elég erősek arra, hogy egy pártot összetartsanak. És ez különösen arra a pártra nézve áll, mely a tömeggel mindig érintkezésben van s töle veszi erejét. —

A sztrájkról tudósítaink a következőket jelentik:

Jász-Nagykun-Szolnokmegyében veszedelmek kezdenek lenni az állapotok. A szoczialista izgatók sztrájkolásra biztatják a földművelőket s több helyütt valóságos fenyegetik őket, ha nem cselekednek az ő utasításuk szerint. Különösen Cibakházán fordultak a viszonyok olyanra, hogy a járás főszolgabírája a budapesti hadtestparancsnoksághoz fordult fegyveres erőért, hogy a dolgozni akaró földműveseket a sztrájkolók ellen megvédjék. A főszolgabíró távirati megkeresésére tegnap este a 69. számú gyalogezred 8-ik és 10-ik százada teljes felszereléssel a fővárosból a keleti pályaudvaron Cibakházára ment s ott marad, míg a nyugalom helyre nem áll.

Orosházáról jelentik, hogy a földbirtokok ott értekezletet tartottak, a melyen azt határozták, hogy Zay Miklós orosházi képviselő közbjárásával arra fogják kérni a belügyminisztert, hogy a kivételes állapotot az Alföldön szüntesse meg. A határozat megokolásában azt mondják, hogy a kivételes állapot főtartása veszedelmes, mert a munkások titokban gyűlésezve, jobban szervezkedhetnek munkaadóikkal szemben és a hatóság semmiképen sem tudja ellenőrizni őket.

Szegeden a buza és rozstermés kilátások aratás kezdetén nem voltak oly kedvezőtlenek, mint most, amidőn már mindenki láthatja a laza kalászokat szorult magvakkal. Alig van jó tábla vetés és így természetes, hogy baj van az aratókkal is, a kik részben váltak munkát. Egyre-másra fölmondják a szerződéseket, hogy új szerződésükre kényszerítsék a gazdákat. Minthogy azonban a munkaadók eléggé előzékenyek a munkások kívánságaival szemben, nem kell attól tartani, hogy a sztrájk tovább folyik. A buza terméshozoma: magra csekély, azaz 4—6 méter mázsa, szalmára jóval nagyobb az eredmény. A rozstot learatták; a termés alig 4—5 métermázsa. Az őszi árpa 6 métermázsat adott, ellenben a zab csak 4-et ígér. Kukoricza jól áll. Repeze féltermést adott; cséplése folyamatban van. Dohány, répa szépen nő.

Berek-Böszörményen (Biharmegye) az aratási munkálatok a sztrájk miatt vontatottan haladnak. Egyes pusztákon az aratók és mun-

időig felejtí azt a sivár végnélküliséget . . . A virágocska illatán álmái edesednek, a gyermekkor rég elfeledett danái, a makrancos vesszőparipák, az édes anya csókjai . . . Pedig még nincs vége az utnak, pedig már újból megszálta a csüggedés, hisz a letört hóvirág is összefagyott kezében? . . .

Már ereszkedőben az éjszakai fojtó köd is, a rémek vigyorgós csontfejekkel, amelyben csatáznak, a halál, a hol terjengő szárnyait hideg, fagyos lehelleteket csapkodván az unott, fáradt, törődött, a kétségbeesésben elszibbadt vándor felé, kinek ferfiassága, kinek akaratereje már szinte megtört, amikor hogy a ködök kísértő, ijesztő rémeit a leselkedő halállal együtt elriasztja egy szelíd lámpafény, mely valami fehér, kis, barátságos tanyaházból sugárik kifelé . . . A tanyai kutyák rekedt ugatása mint valami Mária-harangszó . . . A kitékkadt, reményvesztett vándor máron megvan mentve . . .

. . . Öreg apám, öreg barátom, ez a szelíd lámpafény volt nekem az én sorvasztó kétségeimben a te leveled. Áldott, megáldott legyen azért a te kezéd minden vonása! . . .

kaadók között a cseadörök közbelépésével lehetett csak rendet csinálni. A buza termés-hozamának átlaga 4—5 métermázs, a rozs 5—7 métermázs. Az árpa érik, jól áll, agyszintén jól fejlődik a zab is; mindkettő alighanem megadja majd a 8 métermázsos átlagot is. A kukoriczát kapálják. Férő napszámberék 1.20—1.40 forint.

A szatmármegyei interregnum.

— A Hazánk levelezőjétől. —

Szatmár, jul. 3.

Félve már, hogy Szatmármegye főispánját, Simontits Bélát felvitték a belügyminiszteriumba miniszteri tanácsosnak. Ez idő óta Szatmármegye főispáni széke üresen áll.

Ez az interregnum elég kényelmes lehet a közigazgatási tisztviselőkre, mert egyáltalában nem panaszkodnak ellene. És ez elég érthető, mert egy mumussal kevesebb van, a ki felettük az ellenőrzés ostarát subogtatja. A nagy közönség sem zúgolódik, mert nincs módjában meggyőződést szerezni a főispáni ellenőrzés hiányából származható mulasztásokról; az egyéni érdekek pedig könnyebben érvényesülhetnek. Látszólag tehát a főispán hiánya aggodalomra és panaszra nem szolgáltat okot.

Ha azonban azon hatáskört tekintjük, melyet a törvény a főispánra mint a közigazgatás fejére és vezetőjére ruház, kétségtelen, hogyha a közigazgatás ágazatában ezen munkatárs nem teljesíti kötelességét, az alispán pedig nincs megbizva általában a főispáni teendők teljesítésével, ez által egy olyan ür képződik, amelybe a törvény által előírt főispáni teendők végrehajthatatlanul eltemetnek. Ez aztán még sem lehet egészséges állapot, mert ha az organizmusnak egyik szerve hiányzik, az kétségtelenül befolyásolja a többi szervek működését is.

A vármegyében van ugyan az alispánon kívül még néhány független földbirtokos, a ki képez lenne a vármegyét minden tekintetben reprezentálni, csak az a baj, hogy ezek pártállásuknál fogva nem szavazhatnak meg sem a magasabb kvótát, sem a magyar tisztképző iskolák felállításáért az illetéktelen tényezőknek a hálfeliratokat.

Hirlik, hogy a magas kormány megtette a kísérleteket, de eddig még Szatmár vármegyébe főispánt fogni nem tudott. Tudomásunk szerint Máramaros és Hajdu megye főispánjai nem vállalkoztak, mert mind a kettő nagyon meglevén elégedve saját törvényhatóságával, vármegyei adminisztrációjuk rossz hírével szemben nem volt kedvük a szerződés megkötésére.

Hogy akadna-e vállalkozó a m. gyében azon pár tekintélyes állású földbirtokos közül, a kik még ma az uralkodó párhoz tartoznak? Még ez is kétséges a kvóta-felemelés egyhangú elvétele után. Ilyen körülmények között a belügyminiszter urnak azon egyetlen módot tudjuk ajánlani, hogy hirdessen országos pályázatot a Szatmár vármegyei főispánságra. Pályázók bizonyosan erre is akadnak s azok közül valassa ki a legalkalmasabb kandidátust.

Csak arra legyen figyelemmel, hogy ismét idegen vizekből ne halásszon, inkább alkudjon meg a függetlenebb meggyőződéssel, mert ha valami sós vízből kikerült czapat küld a vármegye nyakára a közigazgatást epuralni, az itt valószínűleg ismét paprikás léhe kerül.

Virilis.

KÜLFÖLD.

Ausztriai állapotok.

Bécsből írják az A-ny-nak az alábbi sorokat: amelyek élénk világot vetnek a Badeni hátameget álló reakció gondolkodására. Mondanunk sem kell hogy a benne kifejtett dolgok ugy az igazságtól mint a mi nézetünktől a kérdésben nagyon messze állanak. Az A-ny cikke a következő:

Noha már javában benne vagyunk a

kánikulában s mindenki, a ki csak teheti, kimenekül a város zajából a falvak és nyaralótelepek csöndességébe, a diplomaták, a és politikusok még erősen dolgoznak s lemondani kénytelenek megszokott nyári szabadságidejükről.

A diplomaták a kik tavaly ilyenkor gondtalanul éldegéltek nyaralóikban, most ott ülnek hivatalaikban és tanácskoznak egyre tanácskoznak, táviratokat és jegyzékeket váltanak a török-görög béketárgyalásokról és nem tudják, mikor lesz meg a béke A tárgyalások még eltartanak néhány hétig s ekkor t a l a n beáll némi csönd a keleti kérdés körül.

De nemcsak a külpolitika terén nincs az idén saison morte, hanem a monarchia belpolitikája is szokatlanul élénk képet nyújt ma. Azonban sem a Lajthán innem, sem a Lajthán tul nem mondható örövendetesnek ez a lázas tevékenység. Ausztria és Magyarország az obstrukció jegyében állanak, Magyarországon az előszá obstrukció uralkodik, Ausztriában a néma obstrukció. Budapestén agyonbeszéli a czukorprémiumot, Ausztriában pedig, a hol a féktelen, elvadult obstrukció miatt bezárattak a parlament kapui, a nép tömegeibe vitték be a harczt, a parlamenten kívül folytatják a küzedelmet. A szabadelvű néme községek egymásután hadat üzennek a kormányynak s megtagadják a nem szorosan községi ügyek hiva alos elintézését. A cseh nyelvrendeletek visszavonása, vagy késhegyig menő harc: ez a jelszó a szabadelvű német táborban. A nemzetiségi kérdést uralja jelenleg az osztrák belpolitika s ez a kérdés háttérbe szorítja az összes közgazdasági és szociálpolitikai kérdéseket, a melyek pedig egyre követelűbben sürgetik megoldásukat.

Ez az állapot, a melyet a hamisítatlan németek: Schönerer és társai ügyesen szítanak, nem tarthat soká. Véget kell érnie, még pedig hamar, mert különben kiszámíthatlan kárai lesznek belőle Ausztriának.

Hiszen odáig jutott már a dolog, hogy a félrevezetett német községek formáliter kiáltozzák azokat a német képviselőket, a kik különféle indítványokkal ki akarják egyenliteni a nyelvharcot, s az elvakított nép, különösen Csehország németlakta vidékein vakon követi teuton vezereit, akiknek többet ér egyéni ambíciójuk kielégítése mint az állam érdeke és a nép java. Mire vezessen az? Itt az ideje, hogy az igazságok véget értenek.

Ha a parlament majd újra felveszi működését, akkor kell, hogy békézebb hangulat lépjen a jelenlegi harci kedv helyébe. Badeni gróf azon van, hogy létrehozza a cseh kiegyezést s hogy gyümölcsözővé tegye a Reichsráthot. Épen most tétetnek meg a lépések egy kielégítő eredménnyel kecsgető kiegyezési akció bázisának megteremtésére, mely alkalommal tárgyalásra kerülne a cseh-német kérdés egész komplexuma. Az akcióban nemcsak az összes parlamenti pártok vezérferfiái vesznek részt, hanem az érdekelt nemzetiségek külön megválasztott bizalmi ferfiái is. Azonban sem a cseh, sem a német táborban nem mondható kedvezőnek a hangulat kiegyezés iránt.

A kilátások különösen a németekre nézve nem a legroszabbak s ezért is a német táborban bizonyos rezignáció kapott lábra. Mindazonáltal nincs kizárva, hogy a tizenkettedik órában félretessék a harcztó nemzetiségek teuton aspirációikat s hogy a monarchia érdekeinek, a közös érdekek, e nép javának álláspontjára helyezkedve, lehető teszik a kiegyezés létrejövetelet. Ha ez az eset beáll, akkor jó dolga lesz az ősszel összeülő parlamentnek, akkor véget érnek az elkecseregett harcok, a szenvedélyek lecsillapulnak és nyugodt, hazafias, eredményes munkálkodásnak adnak helyet.

Két ember tűzhalála.

— Saját tudósítónktól. —

N. Léta, jul. 3.

A vidéki lakosok nyári réme, a vörös kakas utóbbi időben sűrűn jelenik meg Nagy-Létán. Eddig megelégette, ha az épületekben

tehetett kárt, de tegnap már két emberélet is követelt áldozatul.

Tegnap délután ismét harangkongások jelezték Nagy-Létán a veszedelemet. A tűznyelvek ezuttal a község háza közelében levő K. Papp József gazda házának fedelén törték elő és olyan hatalmas lángfelhőkkel borították be a levegőt, hogy a község lakosai rémülten futottak ki az utcára és onnan a színhelyre. A rémület első percében mindenki azt hitte, hogy a község háza ég.

A tűz színhelyén K. P a p p József tördelte kétségbeesetten kezeit. Az égő ház volt ugyszólván minden vagyona, de biztosítva nem volt semmi. Ott jajveszékelt a kárvallott szerencsétlen ember mellett családja is, akiket ez a váratlan csapás a nyomorúsággal fenyegetett.

A lakosok serényen fogtak a tűzfékezéséhez, de előrelátható volt, hogy a viharral emberi erő nem küzdhet meg és hogy az égő ház megmentéséről szó sem lehet.

A házban lakó család tagjai erre kétségbeesve kezdtek kiálltozni:

— Jó emberek! Mentsetek meg a házból a mi megmenthető.

A rimánkodásnak meg volt a foganatja. Két bátor lelkű fiatal ember M e l l e s Ferenccz szabósegéd és a háztulajdonos 18 éves fia P a p Károly elszántan rohantak be az égő házba, hogy az abban levő értékes holmik közül egyet s mást megmentenek.

Abban a pillanatban, a mint a két vakermerő fiatal ember az égő házba lépett, hirtelen beomlott egy tüzes gerenda. Az ablakon át látni lehetett, a mint a két fiatal ember ruhája lobbot vetett és hallani lehetett jajkiáltásukat.

— Segítség! Megégünk! Megfulladunk

A kiáltásra azonnal odafutottak a fecskendővel, de ebben a pillanatban a z e g é s z é g ő p a d l á s a l á o m l o t t m a g a a l á t e m e t v e a két szerencsétlen fiatal e m b e r t.

A rémület most még csak növekedett. Mindenki attól félt, hogy a tűz belekap a község háza és azt is elhamvasztja. Szerencsére azonban a szélvihar elállott és így szoltással meg lehetett akadályozni a veszedelem tovább terjedését.

A ház azonban porig leégett és a füstölő romok közül csak délután 5 órakor lehetett kibuzni a két szerencsétlen fiatal ember elűszköcsődött holttestét. Hajuk teljesen összepörköldött és arcukat csaknem a felismerhetetlenségig eltorzították az égési sebek.

A tűzvész két ifju áldozatát tegnapelőtt temették el nagy részvét mellett. A gyászbezedet M a r j a i Péter ref. lelkész orsz képviselő tartotta fölöttük.

A magyar ipar diadala.

— Szántás és vetés egy géppel. —

Saját tudósítónktól.

Debreczen, július 5.

Nem frázis, nem is e czikk érdekessé tetele végett adjuk a tegnap délután 4 órakor megtartott szántás vetési próbáknak a fenti czimet.

De mint magyarok és ujságírók kitörő örömmel és lelkesedéssel üdvözlünk mindent a mi a fiatal magyar ipar fejlődésének és életre valóságának újabb és nagyobb tanubizonyságát adja. A magyar «geni» és alkotó erő megaylatkozásának folyton és folyton találkozza az iparos minden terén különösen örövendünk kell, hogy mint mezőgazdasági állam, a mezőgazdaságnál alkalmazható gépek előállításával ide haza és pedig sikerrel foglalkozzák. — A tegnapi próba igazán diadala volt a magyar iparnak

Hisszük és reméljük, hogy a külföldről beáradó gazdasági gépek rövid időn kiszorulnak az ide haza magyarok által alkotott gépek előnyére.

Az Irinyi és társa szabadalmazott szántóvető gépe uttörő ezen nemes küzdelemben Tudósítók a következőket jelenti a tegnapi megtartott próba szántva vetésről:

Irinyi és társa gazdasági gépgyárosok tegnap mutatták be az általuk feltalált szabadalmazott szántóvetőgépet a Lakatos-féle földön. A gép czélszerűnek bizonyult, a gazdaközönség sok időt és munkaerőt takaríthat meg vele. A szántást-vetés egyszerűen végzi a gép az elvetett magot be is földeli. A gép szerkezete egyszerű, kezelése könnyű. A gép súrlódása 20—23 kiló között változik. Egyes eke után két sorral, feltűs magvető szántóke után 3 sorral, rendős kettős eke után 4 sorral működik. Ezenkívül 5—6—8 hármás-négcsékes utat is alkalmazható. A vetés mennyisége ép úgy változtható, mint más szántóvető gépnél a kerekek elcsúszlása által. A gép bármilyen kiemeléséhez alkalmazható. A szántóke 9—10 méter között változik. A feltalálók által működésben bemutatott gép, 4 ló által volt vonva. A jelen volt nagy számú gazdaközönség figyelmével és figyelemmel kísérte a gép működését a kerekek között a feltalálók a szükséges magyarázatokkal szolgáltak. A szántás a gazos földön is a legkönnyebben ment a mi földön, a gépcsövei rendszeresen szórták a magot a földbe. A gazdák most már gyakorlatban látták, — hogy minő könnyű ilyen egyszerű géppel, a mely amellyel nem is drága, az időt és munkaerőt meg takarítani.

TARKA-ÉLET.

Dankó Pista.

Valamikor magam is voltam virágoknak a kertésze, szép asszonyoknak a kerülgetője s afféle kóbor, lézengő újságíró tiszamenti híros Szögedében, hol a magyar nótafa Dankó Pista született s mint az ezüstlevelű rezgő nyárfá összel leveleit, úgy hullajtotta, susogtatta, rezgettette Pista is bővösebbnél-bővösebb, szebbnél-szebb mézes magyar nótáit.

Micsoda tüzes évek voltak azok!... A szerkesztési szivar füstös szobák. Sűrűs krigli volt a tintatartó... Az ollót talán még Mikszáth Kálmán is használta, de az asztaloknál Pósa Lajos, Gárdonyi s Kemechev irosgatták piros számóczaként kedves szögedi históriáikat.

Dankó Pista hegedülgetett nekik. Sápadt volt az arca, meg a baglyas barna haja. A tiszaparti kávéházban a Pósa nótáira írta oda a kávéházi márvány asztalra a geniális zenész azokat a legszebb magyar dalokat, melyek a »Béla cigány« szerzőjét az egész országban páratlanú tették.

Még akkor Erdélyi Nácsi is élt, e cigányprimások papája... Ezt a hegedűművészetet, mely a Czinka Panna nótáit újra felelevenítette, aki hallotta, nem is felelheti el soha!... Az Erdélyi Kálmán híres bátyja s ki a sakkban is művész volt, ki Flammarión csodás tetelein, úgy vitázott, mint tudósok közül az első...

És mégis az első, a legkedvesebb, ki volt? A füstös képű Dankó Pista, kiben ha csepp üzleti természet volna, már vagyona is nagyon első volna, de így bizony a mindennapi betéví falatért vándorolni kell a mi hegedűsünknek, ki versben, zenében olyan első, milyen a híres Sebestyén lantos sem volt...

Sok nehéz napokat szenvedett már át, míg így felderült a csillaga — mely nem méltatlannak fényeskedik, — Dankó Pista hegedűje, kreol barna koponyája, de sok költészet de sok édes, kedves hang is zsong-bong bennük...

Azán meg, mint barát is, milyen páratlan, igaz barát ám a Pista...

— Ötök már harsás káposztát kéröm? — a szögedi embőr ügön ködveli ezt, erre vagyok már én rég hozzá hivatalos, mindig igérvén, hogy mögyek, hogy mögyek, de mindig csak hozom az egész igéretet, egyedül e miatt ellenségem nekem a Pista...

Pista különben egy kiváló művész társulatnál együtt még két napig az »Angol Királynőben«, a Hauer Bercezi jeles vendéglőjében fog hangversenyezni, aki érdeklődik az én legártatlanabb ellenségem iránt, ki mellékesen a legeredetibb, legzenialisabb nótaszervezők iránt az ott lesz, és hallgatni fogja a kurucz nótákat, a magyar nótákat, milyenek csupán a Dankó Pista hegedűjében születnek édesen, mézesen, mint a szerelem, az igaz szerelem, akáczvirágoknál illatosabb...

Paulus.

Táviratok.

Országgyűlés.

— Saját tudósítók távirata. —

Budapest, július 5.

A képviselőház mai ülését Sima Ferencz beszélt ki. Mivel szándéka nyilvánvaló volt délben beszéde közben Láng elnök 5 percz szünetet is adott. Sima beszédében csupa helyes és odatartozó dolgokat mondott, mégis bosszantotta a kormánypártot és Láng többször belekapaszkodott. Ez az ellenkezés nagy viszátszést és lármát okozott s az zaj közben az elnök Hetteller Lajost kétszer rendreutasított.

Nelidov—Rómában.

Budapest, jul. 5. (A Debr. ered. táv.) Konstantinápolyból jelentik, hogy Nelidov ottani orosz nagykövetségnek Rómába leendő áthelyezését a diplomáciai körökben megértesítik.

Az indiai pestis.

Budapest, jul. 5. (A Debr. ered. táv.) Londonból jelentik, hogy hivatalos kalkuttai hírek szerint Djeddában a pestis csökkenében.

A békealkudozások.

Budapest július 5. (A Debr. ered. táv.) Athenből jelentik, hogy az angol követ meglátogatta Daljanisz volt görög miniszterelnököt s ez kijelentette, hogy Görögország nemzetközi ellenőrzést nem fogadhat el.

Áradás Dél-Franciaországban.

Budapest, jul. 5. (A Debr. ered. táv.) Párisból jelentik, hogy Aixból és Toulonból tetemes aradási károkról és számos emberéletvesztésről szóló hírek érkeznek.

Ferdinánd Romániában.

Budapest, jul. 5. (A Debr. ered. táv.) Rómából jelentik, hivatalosan bejelentették a szófiai udvar részéről, hogy Ferdinánd bolgár fejedelem pénteken megérkezik az olasz király látogatására.

A cseh-német konfliktus.

Budapest, július 5. (A Debr. ered. táv.) Prágából jelentik, hogy Thun gróf volt helytartónál a cseh nagybirtokosok tegnap összegyűltek értekeztek a politikai helyzetről.

Faure utazása.

Budapest, jul. 5. (A Debr. ered. táv.) Párisból jelentik: A miniszterium ma nyújtotta be a kamarába a Faure elnök utiköltségeire szükséges póthitel iránti javaslatot. Hírlik, hogy a javaslat tárgyalása alkalmával be fogják mutatni a czár meg-hívólevelét.

Ujdonságok.

* **Az új főügyész.** Több mint egy éve van üresedésben az Udvardi Csérna Géza halálával megüresedett debreczeni kir. főügyészi állás. Többféle kombináció merült fel a lefolyt hosszú idő alatt az állás betöltésére, sőt volt idő, hogy a kormány felhivatalosan kijelentette, hogy mivel a debreczeni főügyészség a jelenlegi ideiglenes vezetés alatt Pongrácz Jenő kir. főügyészi helyettes kezében jól elvan látva, annak betöltéséről egyelőre nem kíván intézkedni. Ennek ugyan az lett volna a logikai következtése, hogy az ideiglenes vezetőt véglegessé tegyék, de ki vár ettől a mai kormánytól logikus intézkedést? Elég az hozzá, hogy nem történt meg s újra megindultak a kombinációk s felmerült annak a híre is, hogy Igártó Sándor, a debreczeni kir. törvényszék elnökét fogják debreczeni kir. főügyésszé kinevezni. — Azonban ez sem bizonyult valóznak. Ma aztán kitűnő helyről arról kaptunk hírt, hogy a debreczeni új kir. főügyész már ki is van nevezve s a kinevezést a hivatalos lap egyik legközelebbi száma fogja közölni. Az új főügyész Sávél Kálmán kir. kuriai bíró, a pécsi kir. törvényszék eddigi elnöke, ki korábban Debreczenben is szolgált.

* **Tanácsülés** Ma délelőtt 11 órakor tanács ülés volt, Simonffy Imre kir. tan. polgármester elnöke alatt.

* **A kir. tábla köréből.** Mint értesülünk a debreczeni kir. ítélőtábla nyári szünetének megállapított sorrendjében fontos változás történt, Nevezetesen S. J. Farkas kir. táblai tanácselnöknek most július elején kellett volna megkezdnie szabadságidejét s a kiváló szakférfi már meg is tette az előkészületeket, hogy a legközelebbi napokban Radegundába utazzék. Azonban Szeghő István tanácselnök hirtelenül komolyan megbetegedett s ezért Sz. J. Farkasnak már megkezdett szabadságát félbeszakítva itthon kellett maradnia.

* **A Városi közigazgatási bizottság ülése** Ma délután 3 órakor Gróf Degeföld József főispán elnöke alatt ülést tart, melyen az egyes szakelődök megteszik jelentéseiket a város mult havi állapotáról. — A napirendre kitűzött többi tárgyak közül a legfontosabb az iskolaszék átirata az új községi iskolák és kisdudóvók felállítására és az ezekre szükséges iskolaadó kivételése ügyében.

* **A Szigligeti társaság Derecskén.** A nagyváradi Szigligeti társaság 1897. július hó 4-én délelőtt 10 órakor Derecskén végbement felolvasó ülése a legfényesebben sikerült. A felolvasó ülés műsora a következő volt. 1. Elnök megnyitotta Rádl Ödön, a társaság elnöke 2. A rab asszony. Költemény Kiss Józseftől, szavalta Dr. Buday József. 3. A paróchiáról. [csevegések] Irta és előadta Tóth József a társaság rendes tagja. 4. Szociális kérdések. Irta és felolvasta Dr. Gyémánt Jenő, a társaság rendes tagja. 5. Hangulatok. Irta és előadta Halász Lajos a társaság rendes tagja. 6. Otthon. (rajz.) Irta és előadta dr. Bodor Károly, a társaság főtájkára. Minden egyes pont után nagy tetszészaj hangzott fel! Derecske és vidéke intelligenciája zsufolásig megöhlötte a közszékház dísztermét. Délben dísz ebéd volt számos

felkészítőikkel, melyek közül kiemeljük Racsek János, Rádl Ödön, Bodor Károly s Lovay Andor felkészítőit. Az ünnepél en a Csokonai kört Benedek János titkár képviselte, kit a nagyváradiak a kollegiális rokonszenv melegségével üdvözöltek s k ia Csokonai kör képviselőiben lelkes szavakban magasztalta a Szigligeti társaság érdemes munkasait Este táncszertély volt világos kiviradtig.

*** A nőipariszkola köréből.** A nőipariszkola felügyelőbizottsága e hó 2-án tartott évről gyűlésében, melyen Veresné Szatmári Teréz elnököt, miedenekelött fájdalomosan emlékezett meg két elhunyt buzgó bizottsági tagról Nemes Kálmánról, és Lebb Pálnérol, kiknek helyére új tagokat a nőgyűlési választmány fog választani. Kubek Erzsébet igazgató előterjesztette évről jelentését, melyből a bizottság örömmel győződött meg az intézet haladásáról, főleg a tanítónők vezetése alatti álló 3 szakosztály részeseit osztatlan elismerésben azon eredmény alapján, melyet a munkakiállításon volt alkalmá szemlélni a bizottságnak. A rajztanítást illetőleg a bizottság kifejezte azon óhaját, hogy az alapvető rajzra jövőben nagyobb gond fordítsanak a cupirozás kerületek; s általában az egész tanítás ne öltözködjön sokszor a növendék kénye szerint hanem rendszeresen töltődjön. — Vánság György rajztanító bemutatta a kereskedelemügyi minisztériumtól kinyert engedélyét nőipariszkolai rajztanításra való alkalmaztatására vonatkozólag. — A pénztárnok elszámolt a múlt évről. Kiadás volt 3845 frt 27 kr. bevétel 3883 frt 68 kr. Hogy deficiittel nem zárult az év, azt köszönni lehet első sorban Debreczen sz. kir. városának, mely 1250 frtal másodsorban a kereskedelemügyi minisztériumnak, 600 frtal járult az intézet fenntartásához A jövő 1897/8 tanévi költségelőirányzat 4400 frt szükséglet mellett 3525 frt fedezetet mutat s így a hiány 875 frt, melynek eltüntetését megint csak a nemes város és a minisztérium jóakarattól várja a bizottság, mely a miniszteriumhoz a kérvényt már fel is küldötte. — A pénztárnok megbízott, hogy a számadások 1893-tól készítése és könyvelje el. Számvizsgálóknak megválasztottak Zala Márk és Szűcs Mihály bizottsági tagok. — Kubek Erzsébet eddig ideiglenesen alkalmazott igazgatót a bizottság állandó igazgatóvá választotta. Végül jövőre ingyenes növendékekül fölvetve Docsekál Marikát. —

*** Az egyházkerület költségvetése.** A debreczeni ev. ref. egyházkerület költségvetési bizottsága ma délelőtt tartotta meg ülését a melyen megállapította az egyházmegye öszi közgyűlése elé terjesztendő és annak jövő évi bevételei és kiadásairól szóló költségvetést.

*** Rehabilitált matróza.** Váltó hamisítással volt vádolva id. Főrizs Ferenczné, aki állítólag a fia ifjú Főrizs Ferencz nevére hamisított volna két db. váltót az egyik váltó 80, a másik pedig 60 frtra szólott. A bűnügyi végtárgyalás ebban az ügyben volt ma d. e. megtartva. A törvényszéki tanács a következőleg alakult meg: Elnök dr. Szőke István, szavazó bírák dr. Oláh Miklós és Hegedűs József, jegyző Lengyel Kálmán, kir. ügyész dr. Gaál Endre. Vádlott védő nélkül jelent meg. Ifj. Főrizs Ferencz tagadta, hogy ő írta volna nevét a váltóra, egyuttal kijelentette, hogy senkinek, tehát az anyjának sem adott felhatalmazást, hogy az ő nevét a váltóra aláírja. Id. Főrizs Ferenczné — egy agg öreg asszony — sirva mondja el a tvszék előtt, hogy ő nem írta a fia nevét a váltóra. Ezután az elnök az írás szakértők véleményét olvasta fel, a kik szerint az ifj. Főrizs Ferencz neve a váltóra kétségtelenül a vádlottól származott. Majd Komlóssy Arthur városi főjegyző vallomása után, kit a tvszék mint a nagy takarékpénztár volt jogtanácsosát hallgatott ki, dr. Gaál Endre terjesztette elő vádbeszédét, mely szerint vádlottat a btk. 401 §. szerint minősülő s a 403. §. 1. pontja szerint büntetendő két rendbeli váltóhamisítás miatt kéri elítéltetni Rövid tanácskozás után dr. Szőke István

kihirdette az ítéletet, mely szerint vádlott az ellene emelt vád alól felmentetik, mivel a törvényszék nem találta elegendőnek a vádlott ellen felmerült bizonyítékokat marasztaló ítélet hozatalára. Az ítéletbe a vádlott belenyugodott, de a kir. ügyész fellebbezett ellene.

*** Ritka műélvezet.** Az ev. ref. kistemplom látogatói a tegnap délelőtt 9 órakor ritka műélvezetben részesültek. Szotyorinagy Károly híres orgonaművész városunk születte engedve az általános óhajnak az Istentiszteleten mutatta be művészetét és szép játékaival bebizonyította, hogy méltó fia hírneves atyjának. — Záradékol eljátszotta „Viharszél” című saját szerzeményű művét meg ritka hűséggel adja vissza a tomboló elemek vad haragját. A jeles zenész tegnapi produkciója folytán valószínű, hogy az egyház eláll a kántori állásnak pályázat útján leendő betöltéséről.

*** A rézhót működésben.** — A tegnapi vasárnap sem mulhatott el védtől szárazon, akadt jövedelmű társaság újból, mely ebban találta legfőbb passzióját, hogy beverje egyiküknek a fejét s csillagot rugasson vele önkéntelenül. A fogalkozás neme követelte aztán, hogy a dolognak a csillag utcában kellett történnie. A száraz leírása a dolognak különben a következő: Szabó Gábor, Szatmári Sámuel, Krassnagay József, Kovács József és Jógala Lajos kőműves segédek a nap hősei, akik egy csillag-utcai kocsmában elég tisztességes módon bekapacizáltak és hajbaktak, amelynek következménye az lett, hogy a másik négy egyike a Kovács Józsefet egy rézvegű bunkós bottal úgy vágta fejbe, hogy elbukott. E lármára úgy fél 9 körül odament egy rendőr s az ipsek nevét s lakását felírta, Kovács Józsefet pedig dr. Ujházy Károly ker. orvoshoz utasította, ki megvizsgálta sebeit s úgy találta, hogy homlokán csörtig erős hosszú seb van, a fején kisebb hasadás, mellkasának bafoldalán és balcsipején pedig össze-vissza négy ütés helye látszik, amelynek azonban — szerencsére — egyike sem veszélyes. A rézbot hőseivel, mely különben a rendőr kezébe került, a III. ker. kapitány fog elbánni.

*** Kövel argumentáló napszamos.** Nagy riadalom volt tegnap délután a csicsogó melletti ember piacdon. Egy tiszt polgár ember az ember piacra ment, hogy ott a munkálatok elvégzésére egy napszamos fogadjon. — Vegre akadt egy emberre, kivel kiakadta, hogy annak napi bére forint lesz, a felfogott embert felültette kocsjára és avval tovább akart hajtatni. Alig távoztak 10 lépésnyire midőn egy munkás kivel nem tudott előbb megegyezésre jönni, mert az tulnag bért követelt, nagy Isten káromkodások közt az elhaladó kocsin ülő polgárt fél tégla darabokkal kezdte dobálni s ha felre nem hajlik, úgy az egyik dobott kő épen vakszemen találja. A közel levő rendőr a „szocialis” hajlamu embert bekísérte az I-ső kerületi kapitánysághoz, hol is K. Tóth Mihály kapitány volt szives megmagyarázni neki, hogy a rekkenő megleben milyen hamar lehül az ember a hűvösön.

*** Menosztályozás.** A földművelési miniszter Debreczen sz. kir. város hatóságához rendeletet intézett, mely szerint az állami ménentelek menenyagának évenként megtartani szokott osztályozása és kiseljeztése az idén Debreczenben szeptember 26-án B. Csgban aug. 14-én fog megtartani s egyben felsorolja az egész országban tartandó osztályozások helyét és idejét. A rendeletben hangsúlyozza a miniszter, hogy az érdeklődő tenyésztőket és ügybarátokat mint egyébkor, úgy most is szivesen látja az osztályozó bizottság annak kijelentése mellett, hogy a ménentelepeken a jelzett napokon kiseljeztett tenyésztésre még használható méneket mindjárt a helyszínen el fogják adni.

*** Kémény tűz.** Egy óra felé a Debreczen” című sör-carnok kéményéből láng csapott fel, az odahívott tűzoltóknak azonban mi dolguk sem volt, mindössze kétszer csapott fel a láng az erősen tüzelt takaréktűzhely kéményén.

*** Eltűnt asszony.** Szombaton reggel azt vette észre a Kossuth utca 2573. sz. házának felügyelője, hogy a nevezett háznak egyik lakója, özv. Czitoné, aki már négy havi házbérrel tartozott, eltűnt. Az eset nagy feltűnést keltett, mert a kámfor természetű asszonyságnak a házban levő üzletben is voltak egy némely „apróbb adósságai”, amelyeknek fedezésére nem hagyott hátra egyebet, mint a tulajdonát képező üres siffont az üres ágyat és a kapukulcsot. Ez az utóbbi körülmény némileg megnyugtatta öket, mert a veszett fejszének nyelét látták beúne, nincs mit félniök az esetleges éjjeli vizitektől sem.

*** Szőlőkivitelünk érdekében.** Az Országos szőlőtelepítő szövetkezet megette az első lépéseket arra nézve, hogy Magyarország ez évi csemegeszőlő termése az orosz és németországi piacokon helyeztesse el. Sok kúlatás van arra, hogy a szállásra alkalmas borszőlő fajok p. u. Bakar, Mézes fehér, Dinka stb. is — mint csemegeszőlő — lesznek értékesíthetők. A szőlőkezesletek a legelső rangu orosz és németországi cégek vendik át. A szőlőért nálunk ismeretlen magasságu árak fognak fizettetni. A kötések a szövetkezet és a külföldi cégek közt a legközelebbi időben valószínűleg már létre jönnek. — Azon szőlőtermelők, kiknek szállításra képs szőlőfajokból termésük mutatkozik, készleteiket az Országos szőlőtelepítő szövetkezetnél Bpest VI. Nagymező utca 12. bejelentethetik.

*** A magyar orvosok és természetvizsgálók vándorgyűlése** allandó központi választmánya Chyzer Kornél dr. min. tanácsos elnöklésével szombaton ülést tartott, amelyen Lakits dr. titkár bejelentette, hogy az idei XXIX. trencsényi gyűlés előkészületei már be vannak fejezve. A helyi bizottság Trencsényben Baross Jusztin alispán elnöklete által megalkult s minden erejével azon van, hogy Trencsény vendégei a Vagvölgy szépségeit a legkellemebb módon élvezhessek. A Trencsényi fürdő meglátogatásán kívül a Magyar Turista Egyesület vagvölgyi osztálya vállalta magára a többi kirándulások rendezését. A gyűlés szellemi tartalma is méltóan fog csatlakozni elődjeihez. Így sikerült az elnökségnek Kisis Károly doktort megnyernie, hogy az emberi testnek az X-sugarakkal való átvilágítását Trencsényben nagyobb közönségnek is bemutassa. Számos, kizárólag szakemberi orvosi és természettudományi előadason kívül több a nagy közönségnek van szánva. Ilyen lesz Schächter Miksa dr. előadása Az orvostudomány az igazság szolgálatában. Preisz Hugó dr. a bakter. umokról tartandó előadás Pantoceek József dr. felolvasása a hegyeket alkotó mikroszkopikus lenyekről, Nurićsán József dr. kémiai kísérleteket fog bemutatni. Bár a választmány 5000 meghívót küldött szét, ez uton is felkéri a szakfőnököt épp úgy, mint az érdeklődő közönséget hogy ha esetleg tévedésből meghívót nem kaptak, forduljanak eziránt Lakits Ferencz dr. központi titkárhoz (Csokonay utca 8/b) és másrészt hogy tekintettel a kedvezményes vasuti utazásra jogosító igazolványra, jelenkezzenek az 5 frtnyi tagdíj beküldése mellett idején a vándorgyűlések pénztárosánál, Szikay Gyula drnál (VII. Kerepesi ut 41. I. em. 6.)

*** Találatott.** A vasuti altisztek mulatsága alkalmából a bál teremben egy fel fekete hosszú szaru bór keztyű találatott tulajdonosa az állomás főnökségnél átveheti

*** A segesvári Petőfi-szobor.** A segesvári Petőfi-szobor leleplezési ünnepélyét július 31-én mindenesetre megfogják tartani. A meg hívókat, amelyeket meg Bethlen Gabor gróf irt alá, már legnagyobb részben szétküldöttek. A végrehajtóbizottság nagyban dolgozik az ünnep előkészítésén s július 4-én az elhunyt Bethlen Gabor gróf új elnökét megválasztotta, aki az eddigi megállapodások szerint Sándor László, Nagyküküllő vármegye főispánja lesz. Akik elszállásolásra reflektálnak s a banketten résztvenni óhajtanak, eziránti kívánságukat július 10-ig hozzák Balás Imre bizottsági titkár tudomására, mivel szállások kis számban állanak rendelkezésre. Meghívók inkább csak

testületekhez, intézetekhez küldettek, azért a rendezőség ezután hívja fel a hazafias közönséget s elsősorban azon 48-as honvédeket, kik Bem alatt Erdélyben harcoltak, hogy e kegyeletes és hazafias ünnepen minél nagyobb számban résztvegyenek.

* **Díjlovászt.** — Az 1897. július 4-én tartott lövészet a következő: Díjat nyertek. Legjobb mélylövessel Baum Miksa 4 koronát. Legtöbb körlövessel Fürst Ödön 2 koronát.

* **Halálozás.** A következő gyászjelentést tettük: A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejtethetetlen jó apanak, testvérnek, sógorának, nagyapának, dédapának és áldott emlékü rokonnak néhai polgár Gyarmathy Jánosnak f. hó 3-án esteli 9 órakor, életének 76-ik, özvegyiségének 4-ik évében hosszas szenvedés, de különösen 3 heti súlyos szenvedés után történt gyászos elhunytát. Kedves halotnunk hült tetemei folyó hó 5-én d. u. 3 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint a Kismester utca 1123. sz. házunktól a Kistemplomban tartandó gyászima után a Hatvan utcai temetőbe örök nyugalomra tetetni. Mely végtszességétetre rokonainkat, barátainkat, az elhunytak pályatársait szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1897. július 4-én Gyermekai: Julianna férjével polg. Horváth József és gyermekei. Mária. Zsuzsanna férjével polg. Anai Imrével és gyermekeivel. János nevével Varjas Mariával és gyermekeivel. Esz-tike férjével Szendrey Lajossal és gyermekeivel. Testvérei: Özv. polg. Ókrös Jánosné szül. Gyarmathy Julianna gyermekeivel. Polg. Gyarmathy István nevével Zöld Mariával és gyermekeivel. Özv. polg. Poroszlav Istvánné szül. Gyarmathy Erzsébet gyermekeivel, Sógora Öv. Vértési János valamint az elhunyt nejeinek testvérei és számos rokonok nevében is. Áldás és béke lengjen porai felett. A temetést Gebauer Érczkoporsó gyár tem. iat rendezi.

A szombati mulatságok.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 5.

Tegnapelőtti szombaton este összeesett két nyári mulatság is és zajlott le a legjobb hangulatban és jókedv közepette. Tudósítónk a mulatságokról a következőket jelentik:

A kereskedő ifjak mulatsága.

A debreczeni kereskedő ifjak méltóan régi hírnevükhöz sikerült táncszertélyt rendeztek. A sétálóknak az erdő homályából úgy tetszett a fénytől sugárzó Dobos pavillon az ó tanczos lejtő s tovasuhanó árjaival, mint egy tündér estély az ó rejtelmes és szép tündéreivel, hát még midőn az ügyesen rendezett egyes egy figurája akként végződött, hogy minden tanczos az ó hölgyét kivezette a sok égő tarka színű lámpiomok fenyé mellett es körül járt Rác Károly zene kísérete mellett egy pár sétányt a régi lövöldéig.

Ez valóságosan olyan szép volt, hogy csak az ezeregy éj meséiben található. A szép hölgyközönség hiszük maradandón és kedvesen fog még ezen mulatságra máskor is vissza emlékezni, a sikerült mulatság hajnalban ért véget.

A mulatságon jelen voltak: Asszonyok: Sihal Géza, Donogán Istvánné, Váradi Istvánné, Borus Lajosné, Raics Gyuláné, Gáncsok Lajosné, Fazekas Endréné, özv. Tóth Jánosné, Gereze Jánosné, Szele Jánosné, Czegléd Józsefné, Nádai Rezsőné, Weisz Ferenczné, dr. Wallerstein Morné, (Tenke), Lusztig Karolyné, Kohn Józsefné, Hochfelder Jakabné, Komery Lajosné, özv. Gulyas Karolyné Barany Györgyné, Püspöky Lajosné, Törő Imréné, Nagy Lajosné, Balasi Istvánné, Möricz Andrasné, Paczelt Jánosné, Lukács Jánosné, Molnar Ambrusné, Pollacsek Ferenczné, Szücs Antolné, özv. Szep Lajosné, Weisz Samuelné stb. Kisasszonyok: Fuchs Iuska (Szeged), Weisz Piroska (Miskolc), Kacsó Gizella és Margitka, Tóth Juliska, Tóth Róza, Gereze Paula, Simon Etelka, Szele Vilma, Czegléd Ilona, Györy I. a, Wallerstein Margit (Tenke) Weisz Olga, Komery Vilma, Pércsy Dehne,

Baranyi Mariska, Püspöky Emma, Szombati Juliska, Törő Karolin, Balogh Ilonka, Möricz Julia, Paczelt Mariska, Römer Janka, Szabó Mariska, Antal Margit, Pollacsek Mariska, Weisz Helén, Kovács Irén, Szép Gizella, Szép Margit, Szücs Etelka, Szücs Juliska, A táncz Rác Károly zenéje mellett kedélyes hangulatban folyt s csak a késő reggeli órákban ért véget.

Vasuti altisztek mulatsága.

Szombaton este zajlott le a vasuti altisztek nyári táncmulatsága az új vasuti műhelytelep nagytermében.

Népesebb és fesztelenebb nyári mulatságot alig kívánhatni ennél. A derék vasutasok, a kik közül a tánczvigalom sikere érdekében legtöbbet Mike István, Kiss István és Illosvay Imre buzgólkodtak, igazán kitétek magukért.

A siker anyagilag és erkölcsileg egyaránt fényes volt. Rendkívül nagy közönség jelent meg s a párok százával járták a négyest.

Itt közöljük az igen elmésen össze állított táncrendet:

Szünet utáni zóna:	Szünet utáni zóna:
1. Szomszédos forgalmi csárdás.	10. Távolági forgalmi csárdás.
2. Helyi érdekű mazurka.	11. Közbiztonsági lengyelke.
3. Díj kedvezményes keringő.	12. III. négyes forgaami akadályokkal.
4. I. négyes legkorábbi indulással.	13. Gyorsított rezgő polka (a legrövidebb menet idővel).
5. Csárdás feltételes megállással.	14. Keringő karambolla.
6. Központi express gyors polka.	15. Csárdás meneti idő betartásával (nőváltás).
7. II. négyes után fetéssel.	16. IV. négyes legkésőbbi indulással.
8. Csárdás teljes gőzerővel (nőváltás).	17. Gyors polka 60 kilométer sebességgel.
9. Központi waltzer.	18. Csárdás a rendőri határáig.
Szünet.	
Szerelés, vízvétel és gőzfejlesztés.	

Ott voltak a mulatságon Dobiecki Sándor üzletvezető, Rásó Gyula kir. tan. alispán, Ericz Ernő, Csathay Gyula, Bartók Agoston, Deutsch Adolf felügyelő, Lassgaller Kálmán főmérnök Boczán Elemér állomásfőnök, Kuthy Béla főmérnök stb. A tánczra kért párok tarka tömkelegében gyönyörűség volt nézni azt is, hogy az altisztkar milyen szeretettel, milyen ragaszkodással veszi körül Boczán Elemér állomásfőnököt, aki leereszkedő modorával, humanus bánásmódjával népszerűséget szerzett magának.

A táncz világos kivríradtig tartott. Akkor külön vonaton jöttek be az állomásra a mulatságon részt vett családok, s az igazán kellemesen töltött mulatság emléke sokáig élni fog szívünkben.

A nyári tánczvigalmon megjelent hölgyek névsorát, amennyiben ez lehetséges volt, a következőkben állította össze tudósítónk:

Asszonyok: Antalovits Gyuláné, Vágó Lajosné Kleinrath Jánosné, Korompay Gyuláné Stop Györgyné, Ferenczédi Gyuláné, Erdős Béláné Illosvay Imréné Mike Istvánné, Koppányi Kálmánné Salamon Dezsőné, Kovács Józsefné, Krausz Antolné, Furmann Gézané, Péntek Istvánné, Abfall Istvánné (Budapest), Bröckner Józsefné, Rác Mihályné, Szabó Györgyné, Kertész Kálmánné, Soltész Istvánné Nagy Jánosné, Alcaur Karolyné, Neuhauer Lajosné (Hadház), Tóth Mihályné, Cottfried Józsefné, Krizovits Mihályné Albert Józsefné, özv. Lökodi Györgyné, Csikes Ferenczné Fülöp Jánosné Rác Samuelné Bajori Jánosné (Sáránd), Barjai Gaborné, özv. Szarka Sándorné, Kállay Istvánné, Nagy Józsefné Szatay Imréné Dezső Jánosné, Malieski Józsefné, Jankovits Sándorné Juhász Gaborné Vanniesko Józsefné, Szabó Józsefné, Szabó Istvánné, Szepessy Istvánné, Grieshalter Antolné, Fabián Istvánné, Varga Kálmánné, Kelemen Adámné, Kiss Istvánné, Tóth Józsefné, Rohlik Eduárdné, Mistik Lajosné, özv. Troján Ferenczné, Meisner Józsefné, Botos Józsefné, Szemerédy Ferenczné, Soós Mihályné, Szombathy Antolné (K. Majány), Simacsek Ferenczné, Csukran Józsefné, Kula Györgyné, Kiss Sándorné, Biró Józsefné, Kubecker Davidné.

Leányok: Antalovics Miczike Gizella és Ilona, Vágó Róza, Kleinrath Berta Irma, Krompach Margit, Stopp Vilma, Franzeli Jolánka, Krausz Irma, Alber Lujza, Csathó Gizella, Sol, tész Jolán, Nagy Róza, Alzaner Róza, Tóth Erzsike és Juliska. Csikes Szidike, Szabó Irma és Erzsike. Rác Mariska, Kálai Mariska, Nagy Gizella, Berta és Margit, Dezső Jolán, Jankovits Anna, Szepessy Erzsike, Grishaber Erzsike és Gizella, Fabián Mariska, Varga Etelka, Kelemen Mariska, Krolik Mariska, Misztig Juliska, Troján Gizella, Mariska, Schön Zsuzsika, Kovács Teréz, Sütő Irénke, Nyilas Juliska, Horgonyi Ilona, Fialkovich Juliska, Kálmánczi Anna és Erzsike, Rác Lajza, Ulkic Irma (Munkácsról), Pávay Ilonn. Róza, Miczike és Gizella, Kovacs Erzsébet, Botos Mariska, Szemerédy Erzsike, Soós Juliska, Kula Gizella, Lakatos Etel, Kubecker Vilma és Karolin.

Bethlen Gábor gr. szobra.

Debreczen, július 5.

Az Emke első nagynövű elnökének emlékét szoborral kívánja megörökíteni s erre nézve az alábbi sorokat bocsátotta ki, melyet ajánlunk minden magyar ember szives partfogásába:

Felhívás.

Az E. M. K. E. igazgató választmányának f. é. jun. hó 30-án tartott ülése elhatározta, hogy mozgalmat indít Bethlen Gábor gr., az E. M. K. E. első elnöke emlékének az egyesület kolozsvári palotája előtti parkban szoborművel megörökítése végett. Az ügy végrehajtásával a rektoriumot bízta meg.

Főlöszlegesen tartván az eszme és cél hazafias fontosságát bővebben indokolni: felhívják ezennel az ország közönségét, hogy a cél javára nyújtandó adományát Kolozsvárra, Merza Lajos E. M. K. E. főpénztáros-hoz küldeni sziveskedjék.

Honfiai üdvözléssel

Kolozsvárt, 1897. jun. 30-án.

Az Emke igazgató választmánya nevében:

Bartha Miklós, aelnök.	Gr. Béli Ákos, aelnök.
Horváth Gyula, aelnök.	
Gr. Kuun Géza, aelnök.	Gr. Teleki Domokos, aelnök.
Biró Béla, dir. tag.	Gróf Kornis Viktor, dir. tag.
Merza Lajos, főpénztáros.	Deaky Albert, dir. tag.
Balogh Károly, jegyző.	Sándor József, t. aeln. főtitkár.
Fekete N. Béla, jegyző.	Szekula Ákos, ellenőr.
Gajzágó Manó, jogtanácsos.	Dr. Gernátoni Gyula, jegyző.
Rád Ödön, jogtanácsos.	Eöry Ernő, jegyző.
Gyárfás Benedek, számvizsgáló.	Gáspár János, jegyző.
	Haller Rezső, jogtanácsos.
	Reményi Antal, jogtanácsos.
	Dr. Tarkány Lajos, számvizsgáló.

TANÜGY.

Az országos polgári iskola-egyesület szombaton népes közgyűlést tartott. Dr. Morlin Emil min. osztálytanácsos, a polgári iskolai osztály vezetője a miniszter képviselőiben lendületes beszédben üdvözölte a nemcsak Budapest székes főváros, de az ország legutóbbi vidékeiről megjelent nagyszámú tagokat. Lád Károly elnök pedig megnyitó beszédben utolag jelezte az egyesület álláspontját, hogy a polgári fiúiskolákat, mint hét osztályú, teljes végzettséget nyújtó, gyakorlati életpályák középiskoláját tervezik. Röviden összefoglalta az új egylet egyéb törekvései

is, melyekhez a tagtársak támogatását kérte. **V o l e n s z k y** Gyula titkár és szerkesztő, **M i k l ó s** Gergely pénztáros jelentésének meghallgatása után következett a **p o l g á r i f i u i s k o l á k t a n t e r v j a v a s l a t a i n a k** megvitatása.

V o l e n s z k y Gyula titkár terjedelmes tanulmányban foglalta össze az emlékiratból azon javaslatokat, a melyek 7 osztályu, teljes polgári fiúiskola tantárgyait tárgyalják. Mindenik tervezet 7 osztályu, 2 tagozatu, általános, a felső tagozatban némi gyakorlati műveltséget, fšmereteket nyújtó polgári iskolát javasol. A 4 osztályu alsó tagozat az elemi iskolai 4 osztály fölé tervezve előkészítője volna a felső, 3 osztályu tagozatnak, néhány kisebb, középfoku ipari, gazdasági, keresk. szakiskotának, sokakra, kik a 4 osztály után az életbe lépnek ki tanulmányaikat abbahagyják, az egyetlen magasabb középfoku iskola volna, a mellett a pályaválasztási nehézségek, helyi körülmények miatt a gimnázium s reáliskolával való eddigi, kölcsönös átélést biztosító viszonya is fennmaradna. Ezen feladatoknak megfelelőleg tanítaná a 4 alsó osztály mindazon tantárgyakat, melyek eddig is a polgári, gimnázium és reáliskola törzstantárgyai, a mellett a szakiskolák miatt az ábrázoló mértant, az egyszerű könyvvitelt s egy idegen nyelvet a németet. Csupán ez utóbbi 3 tárgy felvétele ellen van néhány tantesületnek kifogása. A felső, 3 osztályu tagozat feladata volna önmagában, avagy magasabbfoku szakiskolák által a különböző, magasabb műszaki képzést nem igénylő hivatali pályákra, életfoglalkozásokra képesíteni. Ennek megfelelőleg a tervezetek az alsó tagozatban felvett törzstantárgyakat tovább folytatják rendszeresebb, tudományosabb alapon tárgyalva és némi gyakorlati tárgyakat is vesznek fel, mint az egyszerű- és kettős könyvvitel, gyakorlati számtan, jogi és közgazdasági tárgyak. — Az előadott összefoglalás alapján tartalmas vita indult meg, melyben részt vettek: **K i r á l y** Károly, **F o d o r** Dániel, **R i t s á n y i** József, **N a g y** Gábor, **G y ö r f f y** József, **K o l e s z á r** Lajos, **M i k l ó s** Gergely, **M a g y a r** László és még mások. Határozatot nem mondtak ki, a nyilvánított véleményeket összegezve, felhasználják a további munkálatoknál.

N e m e s s á n y i Adél újvidéki polgári leányiskola igazgatónő sok szép érdemteljesen fejtette ki nézeteit a **P o l g á r i l e á n y s á l t a l á b a n** a leányoktatás reformjáról. Külön kívánja a leányiskolákat újjászervezni s nem a fiúkéval együtt. Egységet akar 6 elemi osztályig, azonfelül 2 osztályu felső leánynevelőiskolát, illetve 4 osztályu polgári leányiskolát, illetve 6 osztályu leányliceumokat (gimnáziumokat) óhajt. A felsőbb leányiskolák részint polgári, részint leányliceumokká alakulnának. Több figyelemreméltó megjegyzést fűz a merev szakrendszeri tanításhoz, a tantervképzéshez, az egyes tantárgyakhoz s különösen ajánlja a **l e á n y - i n t e r n á t u s o k a t**. — **K ü l ö n s z a k f e l ü g y e l e t e t** kíván a leányiskolák felett a felügyelők felelő legyen. Tartalmas eszmecsere indult meg, melyben **M a g y a r** László, **G y ö n g y ö s s y** István, **F ö l d e s** Géza, **H o r t o b á g y i** Antal, **L á d** Károly elnök és **S c h o l t z** vetek tevékeny részt. Végre **G y ö n g y ö s s y** indítványára kimonadták, hogy a leányiskolák reformügyét is az igazgatóság készítse elő, kikérve a kartársak, testületek véleményét s a legközelebbi közgyűlésen a véleményeket bocsássa vita alá.

D r. G ö z József a székes főváros nyugdíjreviziót illetőleg terjesztett elő javaslatot, hogy a) fővárosiakra is azon kedvezmények kiterjesztessenek, melyeket az állami nyugdíjasok élveznek; b) hogyha valaki fővárosi szolgálatnál magasabb iskolához lép át, ennél a régebbi szolgálatai a 30/35 arány szerint számíttassanak be, c) hogy a vidékről átvett tanérköknek csak legfőbb 10 szolgálati éve számíttassék be. **F ö l d e s** Géza, **H a h ó t h y**, **H o r t o b á g y i**, **M a g y a r** felszólalása után **H a h ó t h y** azon

módosításával fogadta el a gyűlés az előadói javaslatot, hogy a fővárosi szolgálatnál magasabb iskolánál átélésnél az eddigi állapot maradjon, ha pedig ez nem lehetséges, akkor a magasabb díjtöbblet visszapótlásával korrigáltassék az új régi nyugdíjbeszámítás — s hogy a vidékről megválasztotaknál az eddigi állapot maradjon meg.

CSARNOK.

A prágai ghetből.

— Kohn S. zsidó történetei. —

Fordította: ifj. **M ó r i c z P á l**.

Egyedül jogosított magyar fordítás.

Az ellenlábások. 17

— Hát ugyan mit szoktak csinálni a szakácsnők? főznek!

A Schachner arca beborult.

— Hisz én magam főzök, jegyezte meg.

— Nos igen, válaszolta Schmeling a lehetőleg legszelidebb, legjámorabb hangon, de úgy vélem, hogy ha már szakácsnének van, akkor hadd főzzön mégis inkább az.

— Talán nem izlett a főztem? kérte Schachner gyanusan fürkészve.

— De bizony nagyon jól izlett! bizonyította Schmeling egész elrémülve.

— Akkor tehát miért nem főzhetnék továbbra is?

Schmelinget pillanatra egész megzavarta ez a kérdés.

Hanem a szükség nagyon találekony s most is Schmelinget pompás ötlettel kiségitette.

— Jó, tehát nyíltan beszéljek. Én nagyon szívesen társalkodnék veled, hanem, ha te főzöl, akkor félnapig mindig a konyhát búvod. És ép ezt nem szeretem én. Most már tudod, hogy miért? Különb, ha midőn jemtó van s valami finomabbat kell főzni, akkor mindig megparancsolhatod a leánynak, hogy mit főzjön s hogy főzze, biztosan megőrül, ha töled tanulhat valamit.

Schachnernek rendkívül jól esett barátja ezen hódoló elismerése, hogy oly kitünően nyilatkozott konyhai képessége felől s örömben engedélyezte a szakácsnőt.

— Aztán még egy nagy kérésem volna hozzád, így folytatta Schmeling.

— Ugyan, mi még?

— A doktor azt mondta, hogy hussal és sörrel jól éljek, naponta legalább kétszer egyem húst s hogy igyam többször erős, jó sört.

— A doktor nem ért ahoz, heveskedett Schachner ismételt, de ha már oly balga vagy, hogy meghíszel a doktorban, nekem ugyan édes mindegy... csak egyél és igyál, a meddig jól esik.

— De az orvos azt is mondta, panaszokodott Schmeling lehetőleg siralmas hangon, ha jól nem táplálkozom, mihamar elgyengülök, sőt hogy még meg is halhatok.

Ekkor már Schachner is bölötte, hogy ennek fele sem tréfa és mivel nem akarta barátját ily kicsinyes diáta kérdés miatt elveszíteni, engedékenyebben mondta:

— Barátocskám, még akár addig is élhetsz, mint Mathuzsalem. Az orvosokra ugyan nem sokat adok, a jó étel s ital azonban semmiesetre sem lesz ártalmadra, sőt hogy használnék, kívánom!

— Na igen, nyögdecselte Schmeling most ismét panaszosan, de ha együtt ebédelnék s

Ünnepnap.

e nem eszel húst, én sem tudok enni, mert szavamra, minden falat méreggá változna bent nem, s a légyszívü Schmelingnek könybe lábadtak a szemei, de szerencséjére a finom diplomatának még idejekorán eszébe jutott, hogy nem neki kell érzékenykednie, hanem hogy inkább öreg cimborája lágyuljon, induljon a kérésére sikerült fogással így folytatta beszédét: azt pedig talán csak nem akarod, hogy beteged legyek? És Schmeling midőn látta, hogy e kérdéssel mint megzavarta Schachnert, még merészebb lett és még jobban neki bátorodva kiáltotta: vagy talán azt akarod?

— Dehogy, hát hogy is akarnám, sietett Schachner bizonyítani.

— Jó... Akkor délben, estve te is húst eszel velem együtt.

— Hogyan? I szabadozott Schachner egész elképedve, hát hogy én húst egyem!

— Igen! És sört, sört is fogsz inni, másként, — másként elgyengülök, beteg leszek, mondta Schmeling.

— Tehát iszom egy kis sört is, mondta Schachner alázatosan, meggyőzve. Nem szívesen ugyan, de ha már csak így segíthetek rajtad?

Ujból megkötötték tehát a társas szerződést, biztosabb alapokon, de nem sokáig élvezhették: Schachner, ki eddig soha sem gyöngékedett, kilenczvenhatodik évét betöltvén, egy bőjt nap után beteg lett. — Huszonnégy óráig nem táplálkozott s ezt nem bírta szervezete ki. Maga is azonnal esodás előérzettel felismerte helyzetét, mondván öreg barátjának:

— Reb Natel meg ne ijedj, de már én az utoljárt járom!

— Akkor mindjárt küldök a doktorért, mondta egész elrémülve Schmeling.

És milyen boldog lett volna, ha Schachner most is, mint máskor szokta, leszidta volna, czivódván vele; hanem az öreg csak bágyadtan mosolygott.

— Bánom is már én! Okosabban teszed, ha a kadronim² után küldesz el valakit. Az orvos már úgy sem segít én rajtam, mint a szép apámon nem segített, és a sors ebben is igazat adott ennek a különös embernek. — Mert midőn kilenczvenhat évig friss és egészséges volt mindig, bárha gyakorta bőjtölt, nagy nyomoruságban és nélkülözések között élt, most meghalt, nem ugyan, mint irónikusán mosolygva mondta, orvosi segédkezés mellett, hanem minden bizonynyal, minekutána az orvos számára az első és utolsó receptét megírta volt.

Folyt. köv.

²A temetkezési testvéregylet tagjai, kik a haldoklók mellett imádkoznak is.

Nyílt-tér.

Henneberg selyem csakis akkor valódi, ha közvetlen gyárból rendelik — fekete, fehér és színes 45 krtól 14 fct 65 krig méterenként — sima, csikos, koczkázott mintázott damaszolt s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban s. a. t.) a megrendelt árukat, **postabér és vámmentesen** a hazához szállítva, valamint mintákat **postafordultával** küldenek: **Henneberg G. (cs. és k. udv. szállító) selyemgyárai Zürichben.** Svájcba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek. (I).

Nyir-Balkányban egy 6 év előtt
ujonnan

berendezett gőzmalom

Höcker-féle 12 löerejű mozgonnyal, valamint olajmalom víznyomó préssel és kásamalom lisztes kövel, egy lakház, melléképületekkel együtt, valamint 3 hold kerttel, a mely közvetlen mellette fekszik, 7000 ftért szabad kézből eladó.

Reflectánsok értekezhetnek a tulajdonosnál Nyir-Balkányban **Grüwald Kainál**.

ATTILA-PERMETEZŐGÉP.

Az *Attila* permetező mindazon bajokat, melyek a szőlősgazdát eléggé bosszantják, elhárítja és pedig az által, hogy a szélkázán egy csavarintás által a puttonyból kivethetjük mi által az egész szerkezet már kezünkben van. Ugy a puttony, mint a szerkezet tisztán tartható és a legegyszerűbb munkás szétbontja és összerakja. Soha sem pusztulhat, soha gépész kezébe adni nem kell; mindenki maga bánhat vele. A szórója is páratlan jól szór valóságos ködött csiná

Ára 18 ft.

— SZIGETISÁNDOR —

Kecskemét.

UGYANITT KITÜNŐ

biciklik 130 ftért.

HOFFMANN és TÁRSA

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, főpiacz, a főpostával szemben

mindenfélé

Ügyvédi, bírósági és végrehajtói

NYOMTATVÁNYOK

következő olcsó árszámítás mellett kaphatók:

100 iv Arverési jegyzőkönyv	—	—	—	70	kr.
100 „ 200 pld Arverési hirdetmény	—	—	—	70	„
100 „ 200 „ Rendelvény	—	—	—	70	„
100 „ Biztosítási végrehajtási jegyzőkönyv	—	—	—	70	„
100 „ Kiegészítési végrehajtási jegyzőkönyv	—	—	—	70	„
100 „ 200 pld Nem szorgalmazás	—	—	—	70	„
100 „ 400 „ Közbesítési iv	—	—	—	70	„
100 „ 200 „ Igény felhívás	—	—	—	70	„
100 „ Végrehajtási jegyzőkönyv	—	—	—	70	„
100 „ 200 pld Ertesítvény haszonbérletről	—	—	—	70	„
100 „ 200 „ Ertesítvény	—	—	—	70	„

Raktáron nem lévő nyomtatványokat hasonló olcsó árban készítünk el.

— Irodai papírok —

rendkívüli olcsó árban kaphatók:

Kiloz.	Mennyiség	100		500	
		iv	kr.	iv	kr.
3/4 10	Finom simított fogalmazó papír, középerős	34+42	24	2 20	
3/4 12	Finom simított fogalmazó papír, erős	34+42	29	2 50	
E. gs. 10	Finom kék simított fogalmazó papír, középerős	34+42	32	2 65	
E. gs. 12	Finom kék simított fogalmazó papír, erős	34+42	40	3 20	
3/4 10	Finom simított fehér irodai papír, középerős	34+42	40	2 50	
3/4 12	Finom simított fehér irodai papír, erős	34+42	48	2 70	
3/4 14	Finom simított fehér irodai papír, igen erős	34+42	56	2 90	
3/4 16	Finom simított fehér irodai papír, vastag	34+42	68	3 40	
3/4 16	Legfinomabb fehér minster-papír	34+42	90	5 50	

ib., stb., stb.

Van szerencsénk tudatni, hogy a Nagyvárad-Szöllősi Gőz-Sörgyár vezérképviselőségét Debreczen városa és Hajdu-megye részére átvettük és **Debreczenben, Péterfia-soron** egy

Sör-raktárt

állítottunk fel.

Nevezett sörfözde terméke a legjobb hírnév és kelendőségnek örvend, ami főképpen az elismert kitünő minőségben és e mellett kiválóan jutányos árban rejlik.

A sört közvetlen a gyári **ászok-pinczéből kapva, megfelelő jégpinczéinkben folyton frissen tartjuk.**

Az eladás hordókban, avagy palaczkokban lefejtve, (egy láda 50 palaczk) történik és

helybeli vevőink kényelmére, a rendelmenyt **saját költségünkön házhoz szállítatjuk.**

Árjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgálunk és b. megrendeléseit készséggel várva, maradtunk

Telefon.

Kiváló tisztelettel

Telefón.

Lusztig és Halmágyi.

Pályázati hirdetmény.

A h.-nánási takarékpénztárnál megürült könyvvezetői állás betöltése végett ezennel pályázat hirdettetik. Ezen állás 1200 ft évi fizetéssel és nyugdíj jogosultsággal van összekötve. A megválasztandó könyvvezető fizetésével kétszeresen felelő biztosítékot tartozik nyújtani az alapszabályaink 38 §-ában foglalt módon.

A pályázni kívánók felhivatnak, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket alulírott igazgatónál folyó. hó 24-én d. e. 12 óráig adják be.

H.-Nánás, 1897. július 3.

Nagy Kálmán

igazgató.

Meghívás.

A h.-nánási takarékpénztár részvényesei

a folyó évi július 25-ikén d. e. 10 órakor

Nánáson a városháza nagytermében

tartandó

rendkívüli közgyűlésre

meghivatnak.

T Á R G Y A K:

1. A halálozás folytán megürült könyvvezetői állás betöltése s annak betöltése folytán netalán megüresedő más állások betöltése.
2. A tisztviselői fizetések rendezésére vonatkozó nagyválasztmányi javaslat tárgyalása.

H.-Nánás, 1897. július 3.

Csohány László

elnök.